

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

5 กลุ่มวิชา สรุปล + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

กลุ่ม 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

กลุ่ม 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

กลุ่ม 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

กลุ่ม 4 อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมายเกี่ยวข้อง

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยิ่งยง

สอบใบประกอบ

วิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

5 กลุ่มวิชา สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

กลุ่ม 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

กลุ่ม 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

กลุ่ม 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

กลุ่ม 4 อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมายเกี่ยวข้อง

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพาณิชยิ๊ง

จากใจผู้เขียน

หนังสือเล่มนี้เปรียบเสมือน “เพื่อนคู่คิด” สำหรับพี่น้องนักสาธารณสุขทุกคนที่กำลังเตรียมตัวสอบใบประกอบวิชาชีพ ผู้เขียนได้ย่อหนังสือ e-book

จาก 5 กลุ่มวิชาที่ต้องสอบ จำนวน 6 เล่ม คือ

กลุ่ม 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

กลุ่ม 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

กลุ่ม 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

กลุ่ม 4 อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมายเกี่ยวข้อง

เล่มที่ 6 รวมทั้ง 5 วิชาเข้าด้วยกัน

ทั้งนี้เพื่อตอบโจทย์ปัญหาที่บางท่านสอบผ่านเป็นบางวิชา ต้องการอ่านแค่บางวิชาเท่านั้น (ดูท้ายเล่ม)

จากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้คลุกคลีกับการทำงานจริงในพื้นที่ และจากการเรียนรู้ในฐานะนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุข ทำให้เข้าใจดีว่า “ความกังวล” ในช่วงก่อนสอบนั้นเป็นอย่างไร เนื้อหาที่เยอะและซับซ้อนบางครั้งก็

ทำให้อื่นและมันหัวได้ไม่น้อย ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงตั้งใจ
กลั่นกรองสรุปเนื้อหาที่เข้มข้น ย่อยง่าย และเน้นจุดสำคัญ
ที่มักออกสอบมาไว้ในเล่มนี้ เพื่อให้เป็นเครื่องมือช่วยให้
ทุกคนอ่านง่ายขึ้น สบายผ่านไวขึ้น

ผู้เขียนเชื่อเสมอว่า “การสอบผ่าน” คือเป้าหมาย
สำคัญ แต่ “ความรู้ที่นำไปใช้ได้จริง” คือหัวใจของวิชาชีพ
สาธารณสุข หนังสือเล่มนี้จึงเป็นเสมือนการย่อยบทเรียน
ให้เพื่อนร่วมวิชาชีพได้ทบทวนความรู้ไปพร้อมกับการ
เตรียมตัว เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงานพัฒนาชุมชนของ
เราให้ยั่งยืนต่อไป

ขอเป็นกำลังใจให้พี่น้องทุกท่านที่กำลังอ่านหนังสือ
เล่มนี้อยู่ เราจะผ่านจุดนี้ไปด้วยกัน และประสบ
ความสำเร็จในการสอบไปด้วยกันนะคะ

ด้วยความปรารถนาดี
พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยัง

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

กลุ่มวิชาที่ 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

สรุปบทเรียน	2
แบบฝึกหัดข้อสอบ	50
เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ	135

กลุ่มวิชาที่ 2 การป้องกันโรค ควบคุมโรค ระบาดวิทยา สถิติ วิจัย

สรุปบทเรียน	220
แบบฝึกหัดข้อสอบ	245
เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ	309

กลุ่มวิชาที่ 3 ตรวจประเมินและบำบัดโรคเบื้องต้น

สรุปบทเรียน	374
แบบฝึกหัดข้อสอบ	406
เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ	454

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
กลุ่มวิชาที่ 4 อาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม	
สรุปบทเรียน	507
แบบฝึกหัดข้อสอบ	618
เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ	678

กลุ่มวิชาที่ 5 บริหารสาธารณสุขและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฯ

สรุปบทเรียน	739
แบบฝึกหัดข้อสอบ	796
เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ	843

พท.ภ.พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยง

จัดทำโดย MAYA ME

ติดตามผลงาน ได้ที่ Tiktok, FB, YouTube : MAYA ME

Tel.095 – 112 -9927 Line ID : 0951129927

5 กลุ่มวิชา

กลุ่ม 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

กลุ่ม 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

กลุ่ม 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

กลุ่ม 4 อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมายเกี่ยวข้อง

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 1 ส่งเสริมสุขภาพอนามัยชุมชน

สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยัง

กลุ่มวิชาที่ 1

ส่งเสริมสุขภาพ

อนามัยชุมชน

สรุป กลุ่มวิชา 1

วิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ

กรอบแนวคิดในการทำงานส่งเสริมสุขภาพ

- แนวคิดแต่ละแนวคิดจะมีจุดเริ่มต้นที่เป็นกระแสในสังคม ในโลก
- แนวคิดเชิงระบาดวิทยา ของจอห์น สโนว เป็นแนวคิดที่ทำให้เกิดจุดหักเหทางด้านสุขภาพจากเดิมมาเป็นการทำงานโดยใช้evidence based ในการควบคุมการระบาดของอหิวาตกโรคในประเทศอังกฤษ โดย อธิบายปัจจัย host, agent, environment ยุคนั้นจึงเป็นจุดเริ่มของการทำงานโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ซึ่งมาควบคู่กับในดิงเกลที่ดูด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ป่วย อนามัยสิ่งแวดล้อม

ต่อมาคือยุคของ อเล็กซานเดอร์เฟลมมิง ที่ค้นพบยาเพนิซิลลิน ในการฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ซึ่งเป็นยุค

- ทองของชีวการแพทย์ เน้นการรักษาของแพทย์แบบตั้งรับ เป็นยุคให้ความสำคัญเรื่องชีวการแพทย์
- ยุค HIV เอดส์ที่มองว่าโรคเกิดจากพฤติกรรมของคน เน้นการให้ความรู้ แบบ KAP ซึ่งเป็นโมเดลการให้การศึกษาแต่ไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมของชุมชนจึงเกิดปัญหาคนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่ง ปัจจุบันเข้าสู่ยุคความรอบรู้ด้านสุขภาพ

อีกโมเดลหนึ่งคือโมเดลทางเศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี หรือเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม ซึ่งเกิดมาจาก การที่ทางบริษัทเอกชนอยากขายสินค้าด้านสุขภาพของตนเอง จึงมีการทำวิจัยศึกษานิัยของผู้บริโภค ทำให้ เกิดผลิตภัณฑ์ต่างๆ ขึ้นมา เพื่อให้เกิดการซื้อขายและใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ดังนั้นการทำงานด้านสุขภาพจึงต้องนึก ถึงอุปสงค์
อุปทาน

A attitude คือความรู้สึก ชอบ ไม่ชอบ ดี ไม่ดี

B belief คือ ความเชื่อ

P perception คือ การรับรู้ ต่างจากความรู้ตรงที่มันมีสิ่ง
เร้ามากระตุ้นแล้วไปดึงประสบการณ์ของเราออกมา แล้ว
ให้ความหมายว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร ซึ่งมีความหมายที่สุดในการ
การเปลี่ยนพฤติกรรม

V value คือ ค่านิยม

O opinion คือ ความคิดเห็น

S skill คือ ทักษะ มีความต่างจากการปฏิบัติ ทักษะที่
จำเป็นในการปฏิบัติไม่เหมือนกันในแต่ละกลุ่มผู้เรียน

I intention คือ ความตั้งใจที่จะกระทำ

นักสาธารณสุขต้องวิเคราะห์ บุคคล ว่า KABPVOSI ใดมี
ปัญหา ถ้าตัวไหนมีปัญหา ให้ปรับเปลี่ยนตัวนั้น

วิธีการทำงานหรือกระบวนการทำงานชุมชนด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย

- 1) การเตรียมความพร้อม คือ “พร้อมที่จะเรียนรู้ชุมชน”
- 2) การเข้าไปเรียนรู้กับชุมชน ต้อง เข้าถึงชุมชน
- 3) การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้ชุมชน เช่น การจัด
เวทีประชาคม การฝึกอบรม จัดเวทีชาวบ้าน
- 4) การวางแผนการทำงานชุมชน การวางแผนที่ดีนั้นจะต้อง
กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการทำงานให้
ชัดเจน
- 5) การดำเนินการตามแผนการทำงานชุมชน
- 6) การสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน ผ่านการพูดคุย
แลกเปลี่ยนทั้งทางการและไม่ทางการ
- 7) การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้
เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึก
รายการ เป็นต้น
- 8) การขยายเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน

ความเชื่อมโยงและพลวัตรเกี่ยวกับระบบสุขภาพ

9

แบบฝึกหัดข้อสอบ

วิชาที่ 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 1 : ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยชุมชน

(จำนวน 150 ข้อ)

1. ขั้นตอนใดถือเป็น “จุดเริ่มต้น” ของกระบวนการวินิจฉัย
อนามัยชุมชน

ก) การประเมินโครงการ ข) การวิเคราะห์ปัญหา

ค) การประสานงานชุมชน ง) การจัดลำดับความสำคัญ

2. กิจกรรม “ทำแผนที่ชุมชน และรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน” อยู่
ในขั้นตอนใดของกระบวนการ

ก) วิเคราะห์ปัญหา ข) ประเมินสภาพชุมชน

ค) จัดทำโครงการ ง) ดำเนินการตามโครงการ

3. หลังจากวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับชุมชนแล้ว ขั้นตอนถัดไปที่เหมาะสมที่สุดคือข้อใด

- ก) จัดทำโครงการ ข) ดำเนินการแก้ไขปัญหา
- ค) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ง) ประเมินผลโครงการ

4. ข้อใดสะท้อนหลักการสำคัญของกระบวนการวินิจฉัยอนามัยชุมชนตามภาพมากที่สุด

- ก) เจ้าหน้าที่เป็นผู้กำหนดแนวทางแก้ปัญหาเองทั้งหมด
- ข) ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นหลักโดยไม่ต้องลงพื้นที่
- ค) ดำเนินโครงการก่อนแล้วจึงวิเคราะห์ปัญหา
- ง) เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน

เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ 150 ข้อ

วิชาที่ 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 1 : ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยชุมชน

(จำนวน 150 ข้อ)

1. ขั้นตอนใดถือเป็น “จุดเริ่มต้น” ของกระบวนการวินิจฉัย
อนามัยชุมชน

ก) การประเมินโครงการ

ข) การวิเคราะห์ปัญหา

ค) การประสานงานชุมชน

ง) การจัดลำดับความสำคัญ

2. กิจกรรม “ทำแผนที่ชุมชน และรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน” อยู่
ในขั้นตอนใดของกระบวนการ

ก) วิเคราะห์ปัญหา

ข) ประเมินสภาพชุมชน

ค) จัดทำโครงการ

ง) ดำเนินการตามโครงการ

3. หลังจากวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับชุมชนแล้ว ขั้นตอนถัดไปที่เหมาะสมที่สุดคือข้อใด

ก) จัดทำโครงการ

ข) ดำเนินการแก้ไขปัญหา

ค) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ง) ประเมินผลโครงการ

4. ข้อใดสะท้อนหลักการสำคัญของกระบวนการวินิจฉัยอนามัยชุมชนตามภาพมากที่สุด

ก) เจ้าหน้าที่เป็นผู้กำหนดแนวทางแก้ปัญหาเองทั้งหมด

ข) ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นหลักโดยไม่ต้องลงพื้นที่

ค) ดำเนินโครงการก่อนแล้วจึงวิเคราะห์ปัญหา

ง) เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน

5. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขลงพื้นที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง พบว่ามีอัตราผู้ป่วยโรคเบาหวานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงจัดประชุมผู้นำชุมชน อสม. และประชาชน เพื่อร่วมกันทำแผนที่ชุมชน สำรวจจำนวนผู้ป่วย และเก็บข้อมูลพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร การดำเนินการดังกล่าว**อยู่ในขั้นตอนใดของกระบวนการวินิจฉัยอนามัยชุมชน**

ก) วิเคราะห์ปัญหา

ข) ประเมินสภาพชุมชน

ค) จัดลำดับความสำคัญ

ง) จัดทำโครงการ

6. หลังจากรวบรวมข้อมูลแล้ว พบว่าในชุมชนมีปัญหา 3 เรื่องหลัก ได้แก่ โรคเบาหวาน / อุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาล / **ขยะตกค้างในชุมชน** เจ้าหน้าที่จึงนำข้อมูลเสนอในเวทีประชาคม และให้ชุมชนร่วมกันใช้เกณฑ์ “ขนาดของปัญหา ความรุนแรง และความเป็นไปได้ในการแก้ไข” เพื่อเลือกปัญหาที่ควรแก้ไขก่อน **การดำเนินการนี้อยู่ในขั้นตอนใด**

ก) วิเคราะห์ปัญหา

ข) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ค) ดำเนินการตามโครงการ

ง) ประเมินผลโครงการ

149. ในการประเมินปัญหาสุขภาพชุมชน หากต้องการจัดลำดับความสำคัญโดยใช้เกณฑ์ 'ความยากง่ายในการแก้ไขปัญหา' (Feasibility) และ 'ความรุนแรงของโรค' (Severity) กระบวนการนี้ควรอยู่ในขั้นตอนใดของวงจรการพัฒนาชุมชน

ก. Community Intervention

ข. Situational Analysis

ค. Community Diagnosis

ง. Evaluation

150. การรณรงค์ให้ตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก (Pap Smear) ในสตรีกลุ่มเป้าหมาย จัดเป็นการป้องกันในระดับใด

ก. Primary Prevention

ข. Tertiary Prevention

ค. Primordial Prevention

ง. Secondary Prevention

เป็นการวินิจฉัยโรคในระยะเริ่มแรกและการรักษาที่รวดเร็วเพื่อลดความรุนแรง ซึ่งการคัดกรองคือหัวใจหลัก

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัยฯ

สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยิ่งยง

กลุ่มวิชาที่ 2

ป้องกันโรค ระบาด
สถิติ และวิจัยฯ

สรุป กลุ่มวิชาที่ 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัยฯ

ระบาดวิทยา (Epidemiology) ไม่ได้หมายถึง
เพียงแค่การศึกษาเรื่องการระบาดของโรคติดต่อเท่านั้น
แต่คือ "ศาสตร์พื้นฐานของเวชศาสตร์ป้องกันและ
สาธารณสุข" ที่มุ่งเน้นการศึกษา "การกระจาย"
(Distribution) และ "ปัจจัยกำหนด" (Determinants)
ของภาวะสุขภาพหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพใน
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการ
การควบคุมโรคและแก้ไขปัญหาสุขภาพอย่างเป็นระบบ

1. หัวใจสำคัญ: สามเหลี่ยมระบาดวิทยา (The
Epidemiological Triad) ในการทำความเข้าใจการเกิด
โรค เราต้องพิจารณาปฏิสัมพันธ์ของ

องค์ประกอบ 3 ประการเสมอ ซึ่งต้องมีความสมดุลกัน หากองค์ประกอบใดเปลี่ยนไป จะส่งผลให้เกิดโรคได้:

ตัวก่อโรค (Agent): คือสาเหตุที่ทำให้เกิดโรค เช่น เชื้อจุลินทรีย์ (แบคทีเรีย, ไวรัส), สารเคมี, รังสี, หรือปัจจัยทางกายภาพ

ตัวโฮสต์ (Host): คือตัวบุคคลที่มีปัจจัยเสี่ยงภายใน เช่น อายุ, เพศ, พันธุกรรม, ภูมิคุ้มกัน และพฤติกรรมสุขภาพ

สิ่งแวดล้อม (Environment): คือปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการพบกันของ Agent และ Host เช่น สภาพภูมิอากาศ, สภาพความเป็นอยู่, การจัดการน้ำเสีย, หรือสภาวะสังคม

การศึกษาวิจัยทางระบาดวิทยา

การศึกษาวิจัยทางระบาดวิทยาถือเป็น "เครื่องมือหลัก" ในการค้นหาความจริงทางสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการหาคำตอบเกี่ยวกับสาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบของโรคในประชากร โดยทั่วไปสามารถจำแนกรูปแบบการวิจัยเชิงมืออาชีพได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Studies)

เป็นการศึกษาเบื้องต้นเพื่อตอบคำถามว่า "ใคร (Who), ที่ไหน (Where), เมื่อไหร่ (When)" เพื่อนำข้อมูลไปสู่การตั้งสมมติฐาน

Case Report/Case Series: การรายงานผู้ป่วยรายบุคคลหรือกลุ่มเล็กๆ ที่มีอาการน่าสนใจ ซึ่งมักเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นพบโรคอุบัติใหม่

Cross-sectional Study: การสำรวจประชากร ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อดูความชุกของโรคและปัจจัยเสี่ยง (เปรียบเสมือนการ "ถ่ายภาพนิ่ง")

2. การวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytical Studies)

เป็นการศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานว่า "ทำไม (Why) และอย่างไร (How)" โดยมุ่งเน้นหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสี่ยงกับผลลัพธ์ทางสุขภาพ

Case-Control Study: การศึกษาแบบ "ย้อนกลับ" โดยเริ่มจากผู้ป่วย (Case) เทียบกับคนไม่ป่วย (Control) แล้วสืบค้นประวัติในอดีตเพื่อหาปัจจัยเสี่ยง เหมาะกับโรคที่พบได้น้อยหรือโรคที่มีระยะฟักตัวนาน

Cohort Study: การศึกษาแบบ "ไปข้างหน้า" โดยติดตามกลุ่มประชากรที่ยังไม่ป่วย แล้วแบ่งตามการได้รับ/ไม่ได้รับปัจจัยเสี่ยง จากนั้นเฝ้าดูว่าใครจะเกิดโรคบ้าง ให้ผลลัพธ์ที่มีความน่าเชื่อถือสูงในแง่ของลำดับเวลา

3. การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Studies)

เป็นการศึกษาที่ผู้วิจัยสามารถ "ควบคุม" ปัจจัยเสี่ยงได้ ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดของหลักฐานเชิงประจักษ์ (Gold Standard)

Randomized Controlled Trial (RCT): คือการสุ่มแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อวัดประสิทธิผลของวิธีการรักษาหรือมาตรการป้องกันใหม่ๆ โดยลดอคติ (Bias) ได้ดีที่สุด

แบบฝึกหัดข้อสอบ

กลุ่มวิชาที่ 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัยฯ

(จำนวน 150 ข้อ)

ข้อที่ 1: จากการระบาดของไข้เลือดออก พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุ 5-14 ปี เกิดมากในช่วงฤดูฝน และพบมากในหมู่บ้านใกล้แหล่งน้ำขัง การวิเคราะห์ลักษณะดังกล่าวเป็น
การศึกษาด้านใด

ก) การเกิดโรค

ข) การกระจาย

ค) สิ่งกำหนด

ง) ปัจจัยคุกคาม

ข้อที่ 2: การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ พบว่าเชื้อแบคทีเรียปนเปื้อนในอาหาร ผู้ป่วยมีภูมิคุ้มกันต่ำ และสถานที่ปรุงอาหารขาดสุขาภิบาล ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับองค์ประกอบใด

ก) Determinants

ข) Distribution

ค) Occurrence

ง) Applications

ข้อที่ 3: เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง นักวิชาการสาธารณสุขดำเนินการรณรงค์ให้นักเรียนฉีดวัคซีน และสวมหน้ากากอนามัย มาตรการดังกล่าวจัดอยู่ใน องค์ประกอบใดของการป้องกันโรค

ก) Agent

ข) Host

ค) Environment

ง) ถูกทุกข้อ

ข้อที่ 4: หมู่บ้านหนึ่งเกิดการระบาดของโรคอุจจาระร่วงจากน้ำดื่มปนเปื้อน เจ้าหน้าที่ดำเนินการปรับปรุงระบบประปา กำจัดขยะ และควบคุมแมลงวัน มาตรการนี้สอดคล้องกับข้อใด

ก) Host

ข) Agent

ค) Environment

ง) ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ

กลุ่มวิชาที่ 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัยฯ

(จำนวน 150 ข้อ)

ข้อที่ 1: จากการระบาดของไข้เลือดออก พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุ 5-14 ปี เกิดมากในช่วงฤดูฝน และพบมากในหมู่บ้านใกล้แหล่งน้ำขัง การวิเคราะห์ลักษณะดังกล่าวเป็น
การศึกษาด้านใด

ก) การเกิดโรค

ข) การกระจาย

ค) สิ่งกำหนด

ง) ปัจจัยคุกคาม

ข้อที่ 2: การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ พบว่าเชื้อแบคทีเรียปนเปื้อนในอาหาร ผู้ป่วยมีภูมิคุ้มกันต่ำ และสถานที่ปรุงอาหารขาดสุขาภิบาล ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับองค์ประกอบใด

ก) Determinants

ข) Distribution

ค) Occurrence

ง) Applications

ข้อที่ 3: เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง
 นักวิชาการสาธารณสุขดำเนินการรณรงค์ให้นักเรียนฉีดวัคซีน
 และสวมหน้ากากอนามัย มาตรการดังกล่าวจัดอยู่ใน
องค์ประกอบใดของการป้องกันโรค

ก) Agent

ข) Host

ค) Environment

ง) ถูกทุกข้อ

ข้อที่ 4: หมู่บ้านหนึ่งเกิดการระบาดของโรคอุจจาระร่วงจากน้ำ
 ดื่มปนเปื้อน เจ้าหน้าที่ดำเนินการปรับปรุงระบบประปา กำจัด
 ขยะ และควบคุมแมลงวัน มาตรการนี้สอดคล้องกับข้อใด

ก) Host

ข) Agent

ค) Environment

ง) ถูกทุกข้อ

ข้อที่ 96: “ความชุกของภาวะความดันโลหิตสูงและปัจจัยเสี่ยงในประชากร 35-60 ปี” เป็นการศึกษาทางระบาดวิทยาในรูปแบบใด

ก) Retrospective Study

cross-sectional study (ภาคตัดขวาง)
เป็นการเก็บข้อมูล ณ ช่วงเวลาหนึ่งๆ

ข) Case-Control Study

ค) Cross-Sectional Study

ง) Randomized Controlled Trial (RCT)

ข้อที่ 97: แบบทดสอบที่มีคำตอบ 2 ตัวเลือก ได้คะแนน 0 และ 1 ควรใช้การทดสอบความเชื่อมั่นแบบใด

ก) Cronbach's Alpha

ข) KR-20

ค) Pearson's Correlation

ง) T-Test

ใช้กับข้อมูลประเภทเชิงลำดับขึ้นไป (Ordinal หรือ Interval)
โดยเฉพาะแบบสอบถามประเภท Likert scale (5-7 ระดับ)

แบบทดสอบที่มีคะแนน 0 และ 1 ควรใช้ KR-20 หรือ KR-21
ซึ่งเหมาะสำหรับวัดความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบปรนัย
(Dichotomous Items)

**ข้อที่ 98: องค์ประกอบส่วนใดของงานวิจัยใดที่ใช้พัฒนา
งานวิจัยต่อไป**

ก) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข) ระเบียบวิธีวิจัย

ค) ข้อเสนอแนะ

ง) วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

**ข้อที่ 99: องค์ประกอบใดของวิจัยไม่จำเป็นต้องมีในการ
เผยแพร่วิจัยในวารสาร**

ก) วัตถุประสงค์

ข) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ค) กิตติกรรมประกาศ

ง) หลักการและเหตุผล

ข้อที่ 100: ข้อใดเป็นการป้องกันอุบัติเหตุโรค

ก) ดื่มน้ำเกลือแร่สม่ำเสมอ

ข) จัดการสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

ค) กรองน้ำบริโภคให้สะอาด

ง) ทำความสะอาดที่จำหน่ายอาหาร

ส่วนที่ไม่จำเป็นต้องมี เมื่อเผยแพร่
งานวิจัยในวารสาร คือ
“กิตติกรรมประกาศ”
(แต่สามารถมีหรือไม่ก็ได้
ขึ้นกับนโยบายวารสาร)

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพานิชยิ่งยง

กลุ่มวิชาที่ 3

ตรวจประเมิน บำบัด
โรคเบื้องต้น

สรุป กลุ่มวิชาที่ 3

ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

 ความรู้พื้นฐานการตรวจประเมิน การบำบัดโรคเบื้องต้น การฟื้นฟูสภาพและการส่งต่อ

แนวคิดการประเมินสภาวะผู้ป่วย

การประเมินสภาวะผู้ป่วยหรือการประเมินภาวะสุขภาพของผู้รับบริการ (Health assessment) ซึ่งอาจเป็นบุคคล ครอบครัวหรือชุมชน การประเมินสภาวะสุขภาพผู้รับบริการจึงเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญที่จะนำไปสู่การบ่งชี้ภาวะสุขภาพและทราบความต้องการของผู้รับบริการเพื่อการวินิจฉัยและบำบัดโรคได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพของผู้ป่วย เป็นการสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนองของผู้รับบริการต่อภาวะสุขภาพและการเจ็บป่วยตลอดจนความสามารถในการ

จัดการความต้องการในการดูแลสุขภาพตนเอง เป็น
ขั้นตอนที่ทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1. บทบาทของนักสาธารณสุขชุมชนในการประเมิน สภาวะสุขภาพ

บุคลากรทางสุขภาพที่ปฏิบัติงานในสถานบริการ
ทางสุขภาพในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิ มี
บทบาทในการดำเนินการประเมินสภาวะสุขภาพของ
ผู้รับบริการตามขีดความสามารถของวิชาชีพ สำหรับนัก
สาธารณสุขชุมชนมีบทบาทหรือขอบเขตในการประเมิน
สภาวะสุขภาพว่าเป็นการตรวจประเมินเบื้องต้น (สภาการ
สาธารณสุขชุมชน, 2561) ดังนี้

1.1 การรวบรวมข้อมูลผู้รับบริการเพื่อประกอบการ
ประเมินปัญหาสุขภาพของผู้ป่วย ประกอบด้วย การซัก
ประวัติ การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และการวัดสัญญาณชีพ

1.2 การตรวจร่างกายเบื้องต้น

◆ ความสำคัญของการตรวจร่างกายเบื้องต้น

1. **เพื่อใช้ในการประเมินระยะหรือความรุนแรงของโรค** เช่น กรณีผู้ป่วยหมดสติหรือไม่อาจสื่อสารด้วยคำพูดกับแพทย์ได้ การตรวจร่างกายเป็นวิธีเดียวที่แพทย์ใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นในการวินิจฉัยเบื้องต้น
2. **เพื่อช่วยในการวินิจฉัยแยกโรค** (Differential Diagnosis) น.3-7
 - ทักษะทางคลินิกที่สำคัญ (vital clinical skill)
 - ข้อมูลจากตัวผู้ป่วย (objective data)
 - ข้อมูลที่ได้จากการซักประวัติ (subjective data)
 - ข้อวินิจฉัยเบื้องต้น (provisional diagnosis or impression)
 - อาการแสดงของผู้ป่วยอาจจะเป็นข้อมูลที่สนับสนุนข้อวินิจฉัยโรคเบื้องต้น (positive sign and symptom)

- เป็นข้อุมบที่หักล้างข้อวินิจฉัยเบื้องต้น (negative sign and symptom)

3. เพื่อช่วยให้ได้ประวัติการเจ็บป่วยเพิ่มเติม

ขณะตรวจร่างกาย เพราะในช่วงซักประวัติอาการแสดงที่ตรวจพบใหม่จากการตรวจร่างกายอาจมีความสำคัญที่ได้จากการซักประวัติในตอนแรกเสียอีก

4. เพื่อช่วยในการยืนยันการวินิจฉัยโรค (Confirm Diagnosis)

สำหรับอ่าน ตรวจประเมินและบำบัดโรคเบื้องต้น

1. โรคภูมิแพ้: อาการที่ถูกต้องคือ จมูกบวมซีด น้ำมูกใส
2. การเช็ดตัวลดไข้: ข้อที่ไม่ถูกต้อง คือ การใช้ผ้าชุมน้ำวางบริเวณหน้าอกผู้ป่วย
3. Bowel sound: หากมีเสียงดังมากกว่าปกติ (Hyperactive) หมายถึง ท้องเสีย

แบบฝึกหัดข้อสอบ

กลุ่มวิชาที่ 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น
(จำนวน 126 ข้อ)

ข้อที่ 1: ข้อใดเป็นอาการของโรคภูมิแพ้

- ก) จมูกบวมซีด น้ำมูกใส
- ข) จมูกบวมแดง น้ำมูกขาวขุ่น
- ค) จมูกบวมซีด น้ำมูกแห้ง
- ง) จมูกบวมแดง น้ำมูกเขียวปนเหลือง

ข้อที่ 2: ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเช็ดตัวลดไข้

- ก) ใช้น้ำระดับอุณหภูมิห้องเช็ดตัวผู้ป่วย
- ข) ใช้ผ้าชุบน้ำให้ชุ่มวางบริเวณหน้าอกผู้ป่วย
- ค) ให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารหลังเช็ดตัวได้ หากผู้ป่วยต้องการ
- ง) ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำหวานระหว่างเช็ดตัวได้ หากผู้ป่วยต้องการ

ข้อที่ 3: เสียง Bowel sound มีเสียงดังมากกว่าปกติ

(Hyperactive) หมายถึงอย่างไร

- ก) ลำไส้ไม่ทำงาน
- ข) ลำไส้อุดตัน
- ค) ลำไส้ฉีกขาด
- ง) ท้องเสีย

ข้อที่ 4: คนไข้ในข้อใดควรส่งโรงพยาบาลเป็นลำดับแรก

- ก) หญิง 16 ปี มีเลือดออกทางช่องคลอด ความดันโลหิต 90/40
กระสับกระส่าย
- ข) เด็ก 2 เดือน ไม่กินนม 1 วัน แขนขาไม่มีแรง มีไข้ อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส
- ค) ชาย อายุ 35 ปี กระดูกหักโผล่มาด้านนอก
- ง) หญิงชรา อายุ 72 ปี มาด้วยอาการคลื่นไส้ ปวดขา แต่ยังรู้สึกดี

ข้อที่ 5: หากท่านเจอเด็กในชุมชนอายุ 7 ปี มารับบริการและมีประวัติไม่เคยได้รับวัคซีน ใดๆ มาก่อน และไม่มีแผลเป็น ท่านจะต้องให้วัคซีนในข้อใด

- ก) dT, OPV, MMR
- ข) dT, OPV, MMR, BCG
- ค) HB1, LAJE1
- ง) Dt, OPV, HB

ข้อที่ 6: ยาบำรุงเลือด ไม่ควรให้ผู้ป่วยโรคใด

- ก) ขาดสารอาหาร
- ข) โลหิตจาง
- ค) โรคธาลัสซีเมีย
- ง) คนท้อง

ข้อที่ 7: ผู้ป่วยหญิง อายุ 50 ปี มาด้วยอาการผิวหนังที่แขน ผื่นแดงเป็นปื้นนูน มีขอบชัดเจน เป็นอาการของโรคอะไร

- ก) ซีฟิลิส
- ข) เกาฬี
- ค) กลาก
- ง) ลมพิษ

เฉลยแบบฝึกหัดข้อสอบ

กลุ่มวิชาที่ 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

(จำนวน 126 ข้อ)

ข้อที่ 1: ข้อใดเป็นอาการของโรคภูมิแพ้

ก) จมูกบวมซีด น้ำมูกใส

ข) จมูกบวมแดง น้ำมูกขาวขุ่น ติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน

ค) จมูกบวมซีด น้ำมูกแห้ง

ง) จมูกบวมแดง น้ำมูกเขียวปนเหลือง ติดเชื้อจากแบคทีเรีย

ข้อที่ 2: ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเช็ดตัวลดไข้

ก) ใช้น้ำระดับอุณหภูมิห้องเช็ดตัวผู้ป่วย

ข) ใช้ผ้าชุบน้ำให้ชุ่มวางบริเวณหน้าอกผู้ป่วย

ค) ให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารหลังเช็ดตัวได้ หากผู้ป่วยต้องการ

ง) ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำหวานระหว่างเช็ดตัวได้ หากผู้ป่วยต้องการ

ข้อที่ 5: หากท่านเจอเด็กในชุมชนอายุ 7 ปี มารับบริการและมีประวัติไม่เคยได้รับวัคซีน ใดๆ มาก่อน และไม่มีแผลเป็น ท่านจะต้องให้วัคซีนในข้อใด

ก) dT, OPV, MMR

ข) dT, OPV, MMR, BCG

ค) HB1, LAJE1

ง) Dt, OPV, HB

ข้อที่ 6: ยาบำรุงเลือด ไม่ควร ให้ผู้ป่วยโรคใด

ก) ขาดสารอาหาร

ข) โลหิตจาง

ค) โรคธาลัสซีเมีย

ง) คนท้อง

ข้อที่ 7: ผู้ป่วยหญิง อายุ 50 ปี มาด้วยอาการผิวหนังที่แขน ผื่นแดงเป็นปื้นนูน มีขอบชัดเจน เป็นอาการของโรคอะไร

ก) ซีฟิลิส

ข) เกาฬอน

ค) กลาก

ง) ลมพิษ

ข้อที่ 90 ตำแหน่งที่นิยมใช้ในการประเมินชีพจรในประชาชน
ที่อยู่ในภาวะช็อก หัวใจหยุดเต้น และค่าชีพจรตำแหน่งอื่น
ไม่ได้คือข้อใด

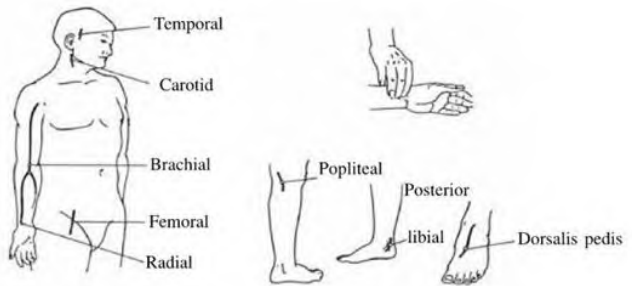
ก. Temporal Artery

ข. Brachial Artery

ค. Radial Artery

ง. Femoral Artery

จ. Popliteal Artery

ภาพที่ 1.3 ตำแหน่งของหลอดเลือดแดงที่ใช้ค่าชีพจร 9 ตำแหน่งและวิธีค่าชีพจร
ที่มา: Kozier B. et al, (1993, p. 168), อ้างใน พัชรีย์ ดันศิริ และคณะ, (2539, น. 131).

ข้อที่ 91 ตามนโยบายปฏิรูประบบบริการสุขภาพด้านปฐมภูมิ
นักสาธารณสุขมีบทบาททำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพดังนี้

ยกเว้นข้อใด

ก. พยาบาล

ข. ทันตแพทย์

ค. กายภาพบำบัด

ง. สัตวแพทย์

จ. แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

ข้อที่ 92 ข้อใดตรงกับการสูญเสียหน้าที่ของอวัยวะที่หมายถึง
การสูญเสียหรือความผิดปกติของโครงสร้างร่างกายหรือการ
ทำงานของร่างกาย สติปัญญา จิตใจจากสภาวะการเจ็บป่วย

ก. Disability **ความพิการ**

ข. Impairment

ค. Sub acute **ผู้ป่วยระยะฟื้นฟู**

ง. Unable

จ. Rehabilitation **การฟื้นฟูสภาพ**

ข้อที่ 93 การฝึกฝนการดูแลชีวิตประจำวันให้แก่ผู้ป่วย เช่น การ
รับประทานอาหาร การใส่เสื้อผ้า การเคลื่อนไหวร่างกาย และ
การทำความสะอาดร่างกาย จัดเป็นการฟื้นฟูสภาพด้านใด

ก. กิจกรรมบำบัด

ข. การบำบัดทางกาย

ค. การบำบัดทางสังคม

ง. กายอุปกรณ์

จ. ถูกทุกข้อ

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 4 อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม
สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพานิชยิ่งยง

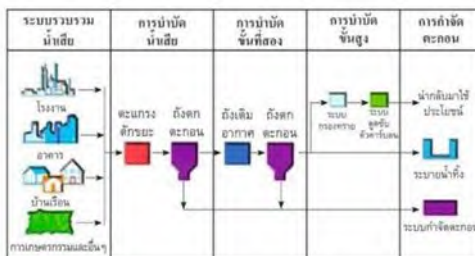
กลุ่มวิชาที่ 4

อาชีพอนามัย

อนามัยสิ่งแวดล้อม

รถไฟความเร็วสูงในไทยที่เร็วที่สุดในรอบ 30 ปี
เมื่อรถไฟความเร็วสูงในไทยที่เร็วที่สุดในรอบ 30 ปี
มีความเร็วอย่างน้อย 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ภาพที่ 3.5 แสดงกระบวนการบำบัดน้ำเสียจากกิจกรรมประเภทต่างๆ

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. (2560). คู่มือการจัดการน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน.

สรุป กลุ่มวิชาที่ 4

อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม

หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับอนามัยสิ่งแวดล้อม

อนามัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการจัดการกับปัจจัยทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เพื่อป้องกันมิให้ปัจจัยสิ่งแวดล้อมดังกล่าวมีผลกระทบทางลบต่อสุขภาพ หรือสมดุลทางนิเวศวิทยาที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะยาว และหมายความถึงหลักการและวิธีการปฏิบัติในการประเมิน แก้ไข ควบคุม ป้องกันปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบด้านลบต่อสุขภาพทั้งของคนรุ่นปัจจุบันและรุ่นลูกหลานในอนาคต ปัจจัยต่างๆประกอบด้วย การปนเปื้อนในอากาศ ในอาหารและในน้ำ รังสี สารเคมีเป็นพิษ ของเสีย พาหะนำโรค สิ่งคุกคามความปลอดภัย และการเปลี่ยนแปลงถิ่นที่อยู่อาศัย และยังรวมถึงปัจจัยอื่นๆ อีก

หลักการพื้นฐานของงานอนามัยสิ่งแวดล้อม มี 10 ประการ ประกอบด้วย

- 1) หลักความเสมอภาค(Equity)
- 2) หลักการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(Intersectorality)
- 3) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Partecipation)
- 4) หลักประชาธิปไตย (Democratic Principles)
- 5) หลักความร่วมมือระหว่างประเทศ (International cooperation)
- 6) หลักการส่งเสริมอนามัยสิ่งแวดล้อม(Environmental Health Promotion)
- 7) หลักการเสริมอำนาจ (Subsidiarity)
- 8) หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)
- 9) หลักการป้องกันไว้ก่อน(Sustainable Development)
- 10) หลักเรื่องสิทธิและความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม(The Precautionary Principle)

ความสำคัญของงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. งานอนามัยสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และการบรรลุเป้าหมายที่ยั่งยืนเน้นการให้สิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ ด้วยการบูรณาการเข้ากับกระบวนการพัฒนาและ “งานอนามัยสิ่งแวดล้อม” เน้นการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคน ในการดำเนินงานอนามัย

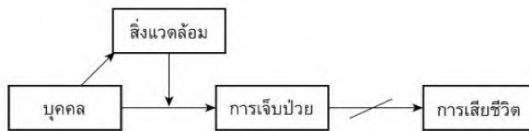
สิ่งแวดล้อมต้องทำให้เกิดความเสมอภาค มีการดำเนินการแบบ
 ส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ การไม่จัดการอนามัย
 สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้เกิดการพัฒาที่ไม่ยั่งยืน 3 กรณี
 คือ

- 1) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากเกินไปจน
 จำเป็น
- 2) การเจ็บป่วยที่เกิดจากการพัฒนา
- 3) การพัฒนาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของคนในรุ่น
 ปัจจุบันและอนาคต

2. งานอนามัยสิ่งแวดล้อมในระบบสาธารณสุข

ระบบสาธารณสุข หมายถึง ระบบการจัดการด้านสุขภาพ ที่
 มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดสภาวะที่ทำให้ประชากร
 โดยรวมมีสุขภาพดี ที่ครอบคลุมส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค
 การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพ Moeller(2005) ได้
 อธิบายรูปแบบระบบสาธารณสุข 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบ 1 เรียกว่า Clinical Intervention Model เป็นการดูแลผู้ป่วยเป็นรายบุคคล หมายความว่า เมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคหรืออาการที่มีการวินิจฉัย ก็ดำเนินการรักษา เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยมากขึ้นจนถึงการเสียชีวิต

ภาพที่ 1.1 Clinical Intervention Model

รูปแบบ 2 Public Health Intervention Model เป็นการดูแลชุมชนหรือประชาชนโดยรวม ไม่เน้นรายบุคคล และการป้องกันการเจ็บป่วยหรือเกิดโรค และการเสียชีวิต

ภาพที่ 1.2 Public Health Intervention Model

จาก: Morris and Hendee. (1992) อ้างใน Moeller. (2005).

รูปแบบ 3 Environmental Stewardship Model มีเป้าหมาย

คือ การคุ้มครองสุขภาพของคน โดยจัดการสิ่งแวดล้อมที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ไม่ให้มีการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต

ภาพที่ 1.3 Environmental Stewardship Model

ที่มา: Morris and Hendee (1992) อ้างใน Moeller. (2005).

รูปแบบที่ 3 จะเอื้อต่อการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมได้มากที่สุด กลไกการเกิดโรคมี่ 4 ระดับ ดังนี้

กลไกระดับที่ 1 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุม ป้องกันสภาพแวดล้อมและป้องกันเชื้อโรคหรือมลพิษเข้าสู่ร่างกายตามช่องทางต่างๆ เช่น การควบคุมคุณภาพน้ำ มีการจัดการสิ่งปฏิกูล ควบคุมแมลง กำจัดขยะมูลฝอย การสุขาภิบาล ความปลอดภัยของอาหาร

กลไกระดับที่ 2 การจัดการเบื้องต้นของร่างกาย เนื่องจากร่างกายมีกลไกการกำจัดเชื้อโรคหรือมลพิษเข้าสู่ร่างกายตามช่องทางต่างๆ

กลไกระดับที่ 3 การจัดการด้วยกลไกระดับเซลล์ ที่จะช่วยทำลายเชื้อโรคหรือสารพิษภายในร่างกาย เช่น สร้างภูมิคุ้มกัน การสร้างแอนติบอดี รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันเชิงรุกและเชิงรับ เช่น การฉีดวัคซีน การเจ็บบางโรคมีการสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นเอง แต่หลายโรคก็ไม่มี

กลไกระดับที่ 4 การจัดการที่ระบบบริการสาธารณสุข เช่น เมื่อเจ็บป่วยต้องไปพบแพทย์ หรือรับการรักษายาบาลที่สถานพยาบาล หรือซื้อยารับประทานเอง

องค์การอนามัยโลก สำนักงานภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก (WHO,2023) ได้กำหนดขอบเขตงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและจัดระดับตามความยากง่ายของเนื้องาน แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 งานระดับพื้นฐาน ประกอบด้วย การควบคุม การควบคุมแมลงและพาหะนำโรค การจัดการขยะมูลฝอย การจัดการสิ่งปฏิกูล การจัดการน้ำเสีย การตรวจสอบคุณภาพน้ำ สุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหาร

ระดับที่ 2 งานระดับกลาง ประกอบด้วย การจัดการโรคติดต่อ การจัดการคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศ การจัดการของเสียและนำกลับมาใช้ใหม่ การควบคุมมลพิษทางอากาศ น้ำ เสียง และสถานที่ทำงาน การ

ส่งเสริมภาพและสร้างความตระหนัก การบังคับใช้กฎหมายอาคาร การตอบสนองต่อภัยพิบัติและกรณีฉุกเฉิน

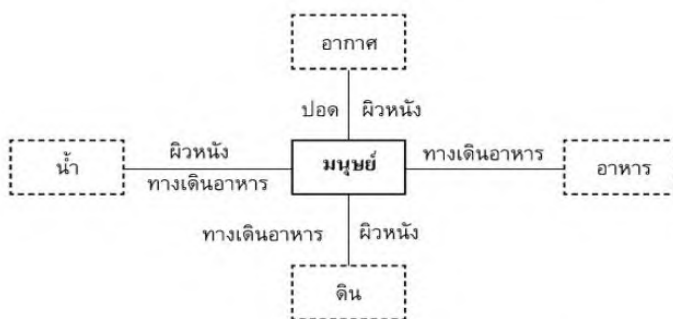
ระดับที่ 3 งานระดับก้าวหน้า ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐาน การจัดการสารเคมีอันตราย การให้ความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การควบคุมแมลงแบบบูรณาการ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม การวางแผนสาธารณสุข

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ มีหลายมิติ

แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมและเส้นทางเข้าสู่ร่างกาย ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ จะพิจารณาจากแหล่งกำเนิด สิ่งคุกคาม การแพร่กระจาย และช่องทางการเข้าสู่ร่างกาย
2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมกับประชากรตามกลุ่มวัยและกลุ่มวัยและกลุ่มเสี่ยงเป็นการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับกลุ่มต่างๆ ได้แก่ กลุ่มเด็กทารกและกลุ่มปฐมวัย กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้พิการ
3. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมกับประชาชนตามที่อยู่อาศัย เป็นการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการอยู่อาศัยได้แก่ ความสะอาด

เป็นระเบียบ มีน้ำสะอาดเพียงพอ มีห้องน้ำห้องส้วมถูก
สุขลักษณะ จัดเก็บขยะมูลฝอย และอื่นๆ

ภาพที่ 1.4 รูปแบบและเส้นทางมลพิษหรือสิ่งคุกคามเข้าสู่ร่างกาย

ที่มา: Moeller. (2005).

อาชีพอนามัยและความปลอดภัย

หน่วยที่ 9 ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานด้านการยศาสตร์

การยศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ในการจัดสภาพงานให้เหมาะกับ คนทำงานหรือการศึกษาคนในสิ่งแวดล้อมการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อ การปรับปรุงสภาพการทำงาน

ความสำคัญการยศาสตร์จากแนวคิดด้านอาชีพอนามัย คือ การ ส่งเสริมความปลอดภัย รวมไปถึงการป้องกันโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากการทำงาน

ประโยชน์ที่ได้จากการนำการยศาสตร์มาใช้ การปรับปรุง สภาพการทำงานคือ ทำให้คนงานมีขวัญกำลังใจในการทำงาน คุณภาพ การทำงานดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพิ่มผลผลิต ลดการ ขาดงาน ลดอัตราการเข้า - ออกงาน ลดอัตราที่เกิดกับหลังส่วนบนเอว ลดการประสบอันตรายจากการทำงานซ้ำๆ

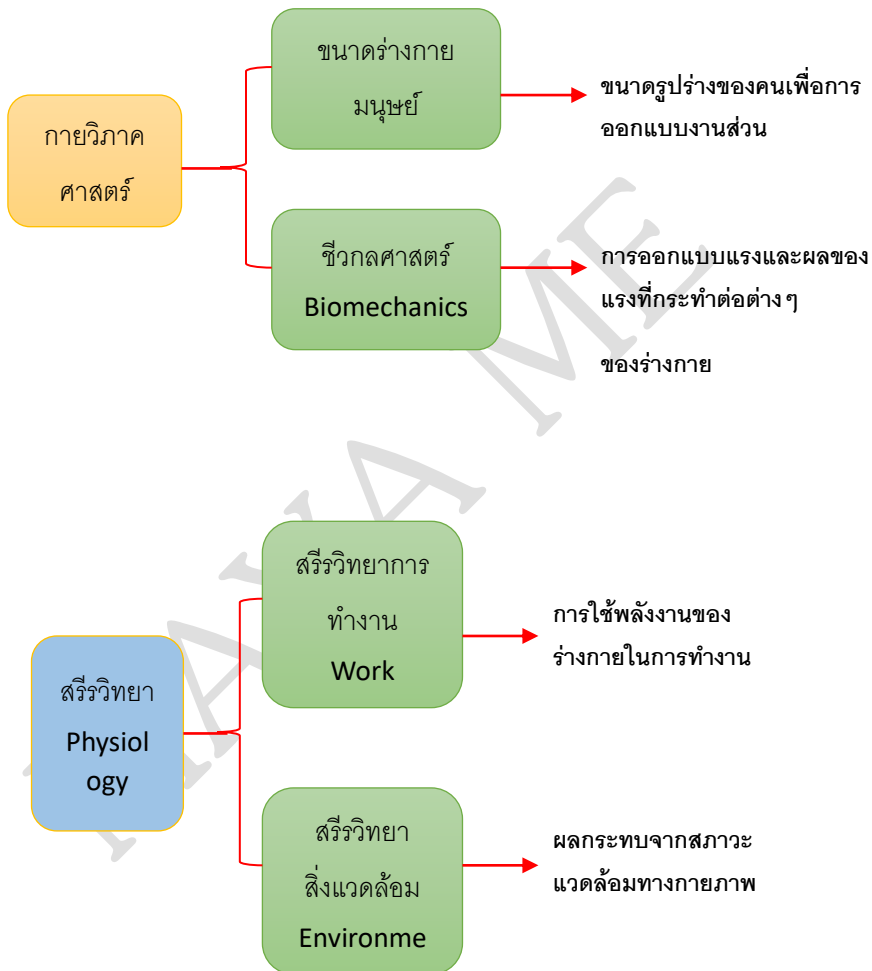
ความสัมพันธ์ระหว่างคน เครื่องมือ กับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

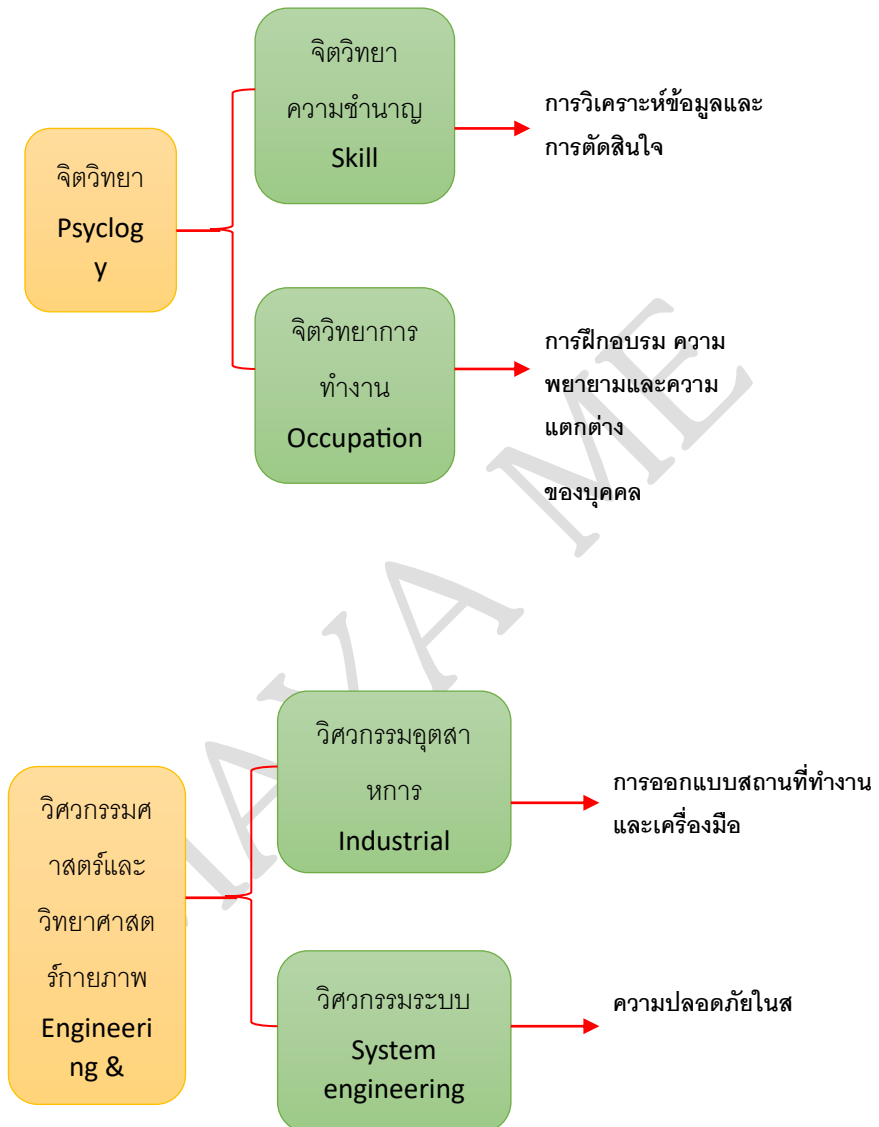
-ชีวกลศาสตร์

-การออกกำลังกาย

วิชาการแขนงต่างๆที่เป็นองค์ประกอบของการยศาสตร์

ความล่าและการฟื้นตัวซึ่งขึ้นอยู่กับระดับของกิจกรรมต่างๆ

มาตรการเพื่อลดหรือบรรเทาปัญหาการเกิดความล่า สามารถดำเนินการได้ด้วยการจัดชั่วโมงการทำงานอย่างเหมาะสม การจัดระยะพักผ่อนอย่างเพียงพอ รวมไปถึงการให้มีวันหยุด(ที่ได้รับเงินเดือน) อย่างเพียงพอ และการจัดห้องพักผ่อนอย่างเหมาะสม การจัดสภาพการทำงานที่เหมาะสมตามหลักการยศาสตร์ เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ และพื้นที่ทำงาน การควบคุมเสียงดัง การจัดการระบายอากาศที่ดี และแสงสว่างที่พอเหมาะ

ปัจจัยที่ต้องคำนึงในการออกแบบสำหรับงานยกเคลื่อนย้ายวัสดุ คือ สถานที่ทำงานและผังปฏิบัติงาน ท่าทางและการเคลื่อนไหวของร่างกาย ระยะเวลาและความถี่ในการเคลื่อนย้ายวัสดุ ตำแหน่งของวัสดุ และระยะทางที่เคลื่อนย้ายไป น้ำหนักและแรง ลักษณะของวัสดุ การจัดองค์กรการทำงาน สิ่งแวดล้อมในกาทำงาน ความชำนาญและประสบการณ์ อายุ เสื้อผ้า ความจำเป็นพิเศษอื่นๆ

การยกเคลื่อนย้ายวัสดุอย่างปลอดภัย คือ จับวัสดุให้มั่น ยกขึ้นโดยหลังตรงย่อเข่า จับยึดให้วัสดุอยู่ใกล้ลำตัวมากที่สุด หลีกเลี่ยงการหมุนหรือบิดเอวขณะยกวัสดุและถ้าเป็นไปได้ให้ใช้อุปกรณ์เครื่องทุ่นแรงช่วย

ข้อจำกัดของรูปแบบหน่วยบริการสุขภาพพื้นฐาน คือ การ

มุ่งเน้นให้บริการรักษาสุขภาพทั่วไปและการรักษาฉุกเฉินเท่านั้น ไม่ได้มีการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในการทำงานและการจัดทำมาตรการป้องกันในสถานที่ทำงานแบบครบวงจรด้านอาชีวอนามัย เนื่องจากแพทย์และพยาบาลทั่วไปนั้นจะขาดประสบการณ์ในเรื่องอาชีวเวชศาสตร์หรืออาชีวอนามัย ดังนั้น การฝึกอบรมเรื่องอาชีวเวชศาสตร์หรืออาชีวอนามัยให้บุคลากรทางการแพทย์ที่จะให้บริการแก่ชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้หน่วยบริการสุขภาพพื้นฐานมีมาตรฐานการบริการด้านอาชีวอนามัยที่ดี

ตัวอย่างอาชีพและการตรวจสอบสุขภาพตามความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ		
อาชีพ	อันตรายหรือสิ่งคุกคามสุขภาพ	การตรวจสอบสุขภาพตามความเสี่ยง
เย็บผ้า	ฝุ่น แสงสว่าง เสียงดัง	ตรวจวัดสมรรถภาพปอด ตรวจวัดสมรรถภาพสายตา ตรวจวัดสมรรถภาพการได้ยิน
เสริมสวย	สารเคมีในน้ำยา โกรกข้อม คัดผม สเปย์ผม เสียงดัง	ตรวจวัดสมรรถภาพปอด ฉายรังสีทรวงอกด้วยฟิล์ม มาตรฐาน ตรวจวัดสมรรถภาพการได้ยิน
คนงานก่อสร้าง	ฝุ่นปูน ความร้อน	ตรวจวัดสมรรถภาพปอด ตรวจวัดสมรรถภาพดวงจำเพาะ

แนวข้อสอบ จำนวน 162 ข้อ

การสอบใบประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 4 : อาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. สิ่งคุกคาม ประกอบด้วยอะไรบ้าง

ก) กายภาพ เคมี ชีวภาพ จิตวิทยาสังคม

ข) สิ่งแวดล้อม ชุมชน สังคม

ค) กาย จิตใจ สังคม

ง) เชื้อโรค แสงแดด คน สิ่งแวดล้อม

2. แสงไฟในสถานบริการสาธารณสุขมีขนาดความสว่างเท่าไร

ก) 100 ลักซ์

ข) 150 ลักซ์

ค) 200 ลักซ์

ง) 400 ลักซ์

3. การเสียชีวิตจากการติดเครื่องยนต์รถแล้วนอนหลับบนรถ
เกิดจากก๊าซชนิดใด

- ก) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์
- ข) คาร์บอนไดออกไซด์
- ค) คาร์บอนมอนนอกไซด์
- ง) ไฮโดรเจนซัลไฟด์

4. การทำงานที่มีฝุ่น ควรตรวจอะไรเป็นประจำ

- ก) สายตา
- ข) ปอด
- ค) ผิวหนัง
- ง) ค่าเลือด

5. ข้อใดเป็นการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act.)

- ก) อุบัติเหตุมือติดในเครื่องจักร
- ข) นอนพักผ่อนน้อย
- ค) ขึ้นซ่อมหลังคาบ้านโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน
- ง) มีอาการหน้ามืด หายใจไม่สะดวก

154. งานอนามัยสิ่งแวดล้อมจะมุ่งเน้นจัดการแหล่งกำเนิดที่มา
จากกิจกรรมตามข้อใด

- ก. การปนเปื้อนจากการระเบิดของภูเขาไฟ
- ข. เขม่าควันจากโรงงานอุตสาหกรรม
- ค. น้ำเสียจากครัวเรือน
- ง. ข้อ 1 และ 2 ถูก
- จ. ข้อ 2 และ 3 ถูก

155. ข้อใดเป็นสารที่ทำให้เกิดกลิ่นในน้ำเสีย

- ก. pH
- ข. Phosphorus
- ค. แอมโมเนีย
- ง. กรดไฮโดรคลอริก
- จ. ไฮเดียมไฮดรอกไซด์

156. ข้อใดคือความหมายของภาวะมลพิษ

- ก. ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อมหรือ ภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของ ประชาชนได้
- ข. สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดย มลพิษ ซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ลง
- ค. ของเสีย วัตถุอันตรายและมลสารอื่นๆ รวมทั้งกาก ตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้ง จากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาติ
- ง. สภาวะที่สิ่งแวดล้อมในแหล่งน้ำถูกปนเปื้อนด้วย มลพิษที่ถูกทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษหรือที่มีอยู่ใน สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติในปริมาณมากเกินไปที่ ความสามารถของแหล่งน้ำจะรองรับได้
- จ. ถูกทุกข้อ

157. งานอนามัยสิ่งแวดล้อมในระบบสาธารณสุข รูปแบบใดที่เป็นการดูแลผู้ป่วยเป็นรายบุคคล

- ก. Public Health Intervention Model
- ข. Clinical Intervention Model
- ค. Prevention Model
- ง. Environmental Stewardship Model
- จ. ถูกทุกข้อ

158. อุปกรณ์ควบคุมมลพิษทางอากาศชนิดใดเหมาะกับการบำบัดอากาศที่มีอนุภาคที่มีขนาดใหญ่ ความชื้นสูงและมีความร้อนสูง

- ก. ห้องตกตะกอน
- ข. ไซโคลน
- ค. ค.สครับเบอร์
- ง. ง. ถังกรอง
- จ. จ. เครื่องตกตะกอนไฟฟ้าสถิตย์

159. ข้อใดเป็นการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมตามแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ที่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้

- ก. การคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพของประชาชน
- ข. การลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการจัดบริการ
- ค. การพัฒนาสุขภาพีบาลอย่างยั่งยืนสู่วิถีพอเพียง
- ง. ข้อ 1 และ 2 ถูก
- จ. ถูกทั้ง ข้อ 1 2 และ 3

เฉลยข้อสอบ จำนวน 162 ข้อ

การสอบใบประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 4 : อาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. สิ่งคุกคาม ประกอบด้วยอะไรบ้าง

ก) กายภาพ เคมี ชีวภาพ จิตวิทยาสังคม

ข) สิ่งแวดล้อม ชุมชน สังคม

ค) กาย จิตใจ สังคม

ง) เชื้อโรค แสงแดด คน สิ่งแวดล้อม

2. แสงไฟในสถานบริการสาธารณสุขมีขนาดความสว่างเท่าไร

ก) 100 ลักซ์

ข) 150 ลักซ์

ค) 200 ลักซ์

ง) 400 ลักซ์

3. การเสียชีวิตจากการติดเครื่องยนต์รถแล้วนอนหลับบนรถ
เกิดจากก๊าซชนิดใด

- ก) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์
- ข) คาร์บอนไดออกไซด์
- ค) คาร์บอนมอนอกไซด์
- ง) ไฮโดรเจนซัลไฟด์

4. การทำงานที่มีฝุ่น ควรตรวจอะไรเป็นประจำ

- ก) สายตา
- ข) ปอด
- ค) ผิวหนัง
- ง) ค่าเลือด

5. ข้อใดเป็นการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act.)

- ก) อุบัติเหตุมือติดในเครื่องจักร
- ข) นอนพักผ่อนน้อย
- ค) ขึ้นซ่อมหลังคาบ้านโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน
- ง) มีอาการหน้ามืด หายใจไม่สะดวก

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมาย ฯ

สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยิ่งยง

กลุ่มวิชาที่ 5

บริหารสาธารณสุข

กฎหมาย ฯ

แผนยุทธศาสตร์กำลังคนด้านสุขภาพ ระยะ 20 ปี
(Roadmap People Excellence Strategy for 20 years)

สรุป กลุ่มวิชาที่ 5

วิชา บริหารงานสาธารณสุข

แนวคิดระบบสุขภาพและการบริหารงานสาธารณสุข

ตอนที่ 1.1 แนวคิดและทฤษฎีระบบทั่วไป

- **ความเป็นมา:** ทฤษฎีระบบทั่วไปมีพื้นฐานจากวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เริ่มต้นโดยนักชีววิทยาชื่อ **ลุดวิก วอน เบอ์ทาแลนฟฟ์** (Luwid von Bertalanffy) โดยมององค์การว่าเป็นระบบที่ส่วนต่างๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวพันกัน
- **ความหมาย:** วิธีการเชิงระบบ (Systems Approach) คือวิธีการทางความคิดที่เป็นรูปแบบ ซึ่งแสดงให้เห็นวิธีการแก้ปัญหาย่อยอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการมองปัญหาอย่างองค์รวม
- **องค์ประกอบของระบบ:** ประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก คือ
 1. **ปัจจัยนำเข้า (Inputs):** ทรัพยากรที่นำเข้าสู่ระบบ (เช่น คน, งบประมาณ, วัสดุ, ข้อมูล)
 2. **กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process):** ขั้นตอนการเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าเป็นผลผลิต

3. **ผลผลิต (Outputs):** สินค้า, บริการ หรือผลลัพธ์ที่ได้
4. **การป้อนกลับ (Feedback):** ข้อมูลที่ใช้ตรวจสอบและปรับปรุงระบบ

- **สภาพแวดล้อม (Environment):** เป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงขององค์การ

ตอนที่ 1.2 แนวคิดและทฤษฎีระบบสุขภาพ

- **ความหมายของระบบสุขภาพ:** หมายถึงระบบที่มีความสัมพันธ์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ระหว่างทรัพยากร การจัดโครงสร้างองค์การ การเงินการคลัง และการบริหารจัดการ เพื่อปรับปรุงภาวะสุขภาพโดยการส่งเสริม ป้องกัน และคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพที่ดีแก่ประชาชน
- **ความสำคัญของระบบสุขภาพ:**
 1. เป็นแนวทางสู่เป้าหมายของนโยบายการให้บริการสุขภาพ
 2. เป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินงานตามนโยบายเพื่อบรรลุความจำเป็นด้านสุขภาพ

วิชา กฎหมายสาธารณสุข

กฎหมายที่นักสาธารณสุขควรรู้

1. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ยา อาหาร และเครื่องสำอาง
2. กฎหมายเกี่ยวข้องกับการควบคุมและป้องกันโรค
3. กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
4. กฎหมายเกี่ยวกับระบบบริการปฐมภูมิและสถานพยาบาล
5. กฎหมายคุ้มครองด้านสุขภาพอนามัย

กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ยา อาหาร และ เครื่องสำอาง

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค เริ่มจากที่

ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศให้มีการรับรองสิทธิของผู้บริโภค นับเป็นจุดเริ่มต้นของการมีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเป็นรูปธรรม ประเทศไทยฉบับแรกคือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 เป็นกฎหมายที่สำคัญ และมีการปรับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2541 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2556 เพื่อครอบคลุมการดำเนินงานในด้านต่างๆ คำนิยามที่สำคัญ เช่น

ซื้อ หมายความว่ารวมถึง เช่า เช่าซื้อ หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใดๆ โดยให้ค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น

ขาย หมายความว่ารวมถึง ให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือจัดหาให้ไม่ว่าด้วยประการใดๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น ตลอดจนการเสนอหรือการชักชวนเพื่อการดังกล่าวด้วย

สินค้า หมายความว่ารวมถึง สิ่งของที่ผลิตหรือมีไว้เพื่อขาย

บริการ หมายความว่า การรับจัดการงาน การให้สิทธิใดๆ หรือการให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใดๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่นแต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงานตามกฎหมายแรงงาน

ผลิต หมายความว่า ทำ ผสม ประสาน ประกอบ ประดิษฐ์ หรือแปรรูปและหมายความรวมถึงการเปลี่ยนรูป การดัดแปลง การคัดลอก หรือการแบ่งบรรจุ

ผู้บริโภค หมายความว่า ผู้ซื้อหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจเพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการและหมายความรวมถึงผู้ใช้สินค้าหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจโดยชอบ แม้มิได้เป็นผู้เสียค่าตอบแทนก็ตาม (คำนิยามเดิมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ถูกยกเลิกและใช้ข้อความดังกล่าวแทน โดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค(ฉบับที่2) พ.ศ.2541)

ผู้ประกอบการธุรกิจ หมายความว่า ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการ และหมายความรวมถึงผู้ประกอบการกิจการโฆษณาด้วย

ข้อความ หมายความว่า รวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใดๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

โฆษณา หมายความว่า กระทำการไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

กฎหมายเกี่ยวกับยา

กรอบคลุมในเรื่องความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยยา นิยามของ ยาและคำที่เกี่ยวข้อง หลักการของกฎหมายว่าด้วยยา มาตรการควบคุม การดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยยา และบทกำหนดโทษ ตาม พระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมรวม 4 ฉบับ พระราชบัญญัติยามีเจตนารมณ์เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับ ยาที่มีความปลอดภัย มีคุณภาพและมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพใน การบำบัดรักษาโรคได้อย่างแท้จริง

“ยา” ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 หมายถึง วัตถุที่รับรอง ไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวินิจฉัย บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือสัตว์ วัตถุที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป หรือวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้าง หรือการ กระทำหน้าที่ใดๆ ของร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ โดยหลักการของ พระราชบัญญัติยาเป็นตามหลักการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการยาและพนักงานเจ้าหน้าที่

ยาแผนปัจจุบัน หมายความว่า ยาที่มุ่งหมายสำหรับใช้ประกอบ วิชาชีพเวชกรรมการประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน หรือการบำบัดโรค สัตว์

ยาแผนโบราณ หมายความว่า ยาที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการ ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณหรือการบำบัดโรคสัตว์ ซึ่งอยู่ในตำรายา

แผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศหรือยาที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาแผนโบราณ หรือยาที่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเป็นยาแผนโบราณ

ยาอันตราย หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาอันตราย

ยาควบคุมพิเศษ หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาควบคุมพิเศษ

ยาใช้ภายนอก หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมายสำหรับใช้ภายนอกทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาใช้เฉพาะที่

ยาใช้เฉพาะที่ หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมายใช้เฉพาะที่กับหู ตา จมูก ปาก ทวารหนัก ช่องคลอด หรือที่ปัสสาวะ

ยาสามัญประจำบ้าน หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศเป็นยาสามัญประจำบ้าน

ยาบรรจุเสร็จ หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่ได้ผลิตขึ้นเสร็จในรูปต่างๆทางเภสัชกรรม ซึ่งบรรจุในภาชนะหรือหีบห่อที่ปิดหรือผนึกไว้ และมีฉลากครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้

ยาสมุนไพร หมายความว่า ยาที่ได้จากพฤกษชาติ สัตว์ หรือแร่ ซึ่งมิได้ผสม ปปรุง หรือแปรสภาพ

เภสัชเคมีภัณฑ์ หมายความว่า สารอินทรีย์เคมี หรืออนินทรีย์เคมีซึ่งเป็นสารเดี่ยวที่ใช้ปรุง แต่งเตรียม หรือผสมเป็นยา

เภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป หมายความว่า สารอินทรีย์เคมีหรืออนินทรีย์เคมีทั้งที่เป็นสารเดี่ยวหรือสารผสมที่อยู่ในลักษณะพร้อมที่จะนำไปประกอบในการผลิตเป็นยาสำเร็จรูป

แนวข้อสอบ จำนวน 134 ข้อ

การสอบใบประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมาย ฯ

ข้อที่ 1: TQM คืออะไร

- ก) ระบบบริหารจัดการเพื่อสร้างอัตลักษณ์ขององค์กร
- ข) ระบบบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความสำคัญต่อผู้รับบริการ
- ค) ระบบบริหารจัดการโดยเน้นปริมาณของการรับบริการ
- ง) ระบบบริหารจัดการที่ส่งเสริมการบูรณาการในองค์กร

ข้อที่ 2: ขั้นตอนใดใน CIPP model ที่ใช้ประเมินขั้นตอนการดำเนินการ

- ก) Context
- ข) Input
- ค) Process
- ง) Product

ข้อที่ 3: หากต้องการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้พิจารณาจากอะไร

- ก) ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน
- ข) ผลคะแนน ITA
- ค) ผลการปฏิบัติราชการขององค์กร
- ง) ข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ

เฉลยข้อสอบ จำนวน 134 ข้อ

การสอบใบประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมาย ฯ

ข้อที่ 1: TQM คืออะไร

- ก) ระบบบริหารจัดการเพื่อสร้างอัตลักษณ์ขององค์กร
- ข) ระบบบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความสำคัญต่อผู้รับบริการ
- ค) ระบบบริหารจัดการโดยเน้นปริมาณของการรับบริการ
- ง) ระบบบริหารจัดการที่ส่งเสริมการบูรณาการในองค์กร

ข้อที่ 2: ขั้นตอนใดใน CIPP model ที่ใช้ประเมินขั้นตอนการดำเนินการ

- ก) Context
- ข) Input
- ค) Process
- ง) Product

ข้อที่ 3: หากต้องการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้พิจารณาจากอะไร

- ก) ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน
- ข) ผลคะแนน ITA
- ค) ผลการปฏิบัติราชการขององค์กร
- ง) ข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ

✦ จัดโปรโมชั่น ชื้อ 2 เล่ม เพียง 350 บาท

ทักแชทรับโปรโมชั่นได้เลยค่า Line ID : 0951129927

เล่ม 1 สีเขียว กลุ่ม 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

เล่ม 2 สีฟ้า กลุ่ม 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

เล่ม 3 สีชมพู กลุ่ม 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

เล่ม 4 สีแดง กลุ่ม 4 อาชีวอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม

เล่ม 5 สีม่วง กลุ่ม 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมาย

 กดเลือกซื้อ e-book ทั้ง 6 เล่มนี้ ได้ที่

พิมพ์ในช่องค้นหาชื่อผู้แต่ง

 ผู้แต่ง : พท.ภ.พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยัง หรือ

พิชญ์สินี สุขพาณิชย์ยัง หรือ MAYA ME

 ร้านค้าออนไลน์ Shopee : MAYA ME

 hytexts.com

 Chulabook.com ศูนย์หนังสือจุฬาฯ หรือ

โหลดแอป CHULA BOOK

หมวดหมู่ | ร้านหนังสือศูนย์หนังสือจุฬาฯ

 ถึงวิธีการสั่งซื้อและใช้งาน

ช่วยเหลือ | ศูนย์หนังสือจุฬาฯ

<https://share.google/ywUwcJmISdjCST9xT>

 mebmarket.com หรือ แอป Meb

 ทักแชทนักเขียนรับโปรโมชันได้เลยค่า

Line ID : 0951129927

เล่ม 1 สีเขียว กลุ่ม 1 ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยชุมชน

เล่ม 2 สีฟ้า กลุ่ม 2 ป้องกันโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

เล่ม 3 สีชมพู กลุ่ม 3 ตรวจประเมิน บำบัดโรคเบื้องต้น

เล่ม 5 สีม่วง

กลุ่ม 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมายเกี่ยวข้อง

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

กลุ่มวิชาที่ 5 บริหารสาธารณสุข กฎหมาย ฯ

สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เรียบเรียงโดย พิชญ์สินี สุรพาณิชยิ่งยง

เล่ม 6 สีเหลือง รวมทั้ง 5 กลุ่มวิชา

สอบใบประกอบวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน

5 กลุ่มวิชา สรุป + แนวข้อสอบ + พร้อมเฉลย

กลุ่ม 1 สังคมกับสุขภาพ ความเป็นชุมชน

กลุ่ม 2 นิเทศกิจโรค ระบาด สถิติ และวิจัย ฯ

กลุ่ม 3 สหเวชป้องกัน อนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม 4 วิชาชีพอนามัย ชุมชนและเวชปฏิบัติ

กลุ่ม 5 วิทยาศาสตร์สุขภาพ ระบาดวิทยาชีววิทยา

ฉบับอ่านง่าย สอบผ่านไว

เกียรติก้องไกล จิตญ์ศิริ สุทธิพาณิชย์